36877 - Bebek İdrarının Hükmü

Soru

Bebek idrarı ne zaman necis sayılır? Erkek bebekle kız bebek arasında fark var mıdır?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Bebek İdrarının Hükmü

İnsan idrarı necistir; küçük-büyük, erkek-kız herkesin idrarı için taharet şarttır. Ancak erkek bebeğin, yemek yemeye başlamadan önceki idrarında kolaylık tanınmıştır; bu durumda sadece üzerine su serpmek yeterlidir.

Nitekim Buhârî (223) ve Müslim (287), Ümmü Kays bint Mihsan'dan (radıyallahu anhâ) şöyle rivayet etmişlerdir:
"Küçük, henüz yemek yememiş oğlunu Rasûlullah Sallallahu Aleyhi Vesellem'e getirdi. Rasûlullah s.a.v çocuğu kucağına oturttu, çocuk üzerine idrar yaptı. Bunun üzerine Rasûlullah s.a.v su getirtti ve idrarın üzerine serpti, fakat yıkamadı."

Tirmizî (610) ve İbn Mâce (525)'de ise Ali b. Ebî Tâlib'den (radıyallahu anh) rivayet edilmiştir ki Rasûlullah s.a.v şöyle buyurdu:
"Erkek çocuğun idrarı üzerine su serpilir, kız çocuğun idrarı ise yıkanır."
Katâde dedi ki: "Bu, çocuk yemek yemeye başlamadığı sürece böyledir. Yemek yemeye başladıklarında her ikisinin de idrarı yıkanır."
Elbânî, *Sahîhu't-Tirmizî*'de bu hadisi sahih kabul etmiştir.

Erkek ve kız bebek arasındaki fark

Bu hadis, erkek ve kız bebek arasında fark olduğunu göstermektedir. Erkek bebeğin idrarı için su serpmek yeterliyken, kız bebeğin idrarı mutlaka yıkanmalıdır.

İbn Useymîn (rahimehullah) şöyle demiştir:
“Serpme, suyu dökmekle olur; ovalama veya sıkma olmaksızın, idrarın bulunduğu yeri tamamen kaplayacak şekilde yapılır…
Peki hikmet nedir? Erkek bebeğin, yemek yemeden önce idrarında sadece serpme yeterli iken, kız bebeğin idrarında yıkama gerekir?
Buna cevap şudur: Bu, sünnetle sabittir; sünnetin bildirdiği hikmet bize yeter. Nitekim Âişe (radıyallahu anhâ) kendisine: ‘Neden hayızlı kadın orucu kaza eder de namazı kaza etmez?’ diye sorulduğunda, şöyle demiştir: ‘Biz de Rasûlullah s.a.v zamanında hayız olurduk; bize orucu kaza etmemiz emredilir, fakat namazı kaza etmemiz emredilmezdi.’” (*Şerhu’l-Mumti‘*, 1/372).

Serpme ile yıkama arasındaki yaş sınırı

Erkek bebeğe sadece serpme uygulaması, onun yemek yemeye başlamasına kadardır. Katâde’nin sözünde geçtiği gibi: “Bu, çocuk yemek yemeye başlamadığı sürece böyledir.”

Buradaki “yemek”ten maksat, çocuğun kendi isteğiyle, beslenmek amacıyla yemek yemesidir. Yoksa ağzına konan lokmayı yutması değildir.

İbn Kayyim (rahimehullah) şöyle der:
“Serpme hükmü, çocuk yemeği arzulayıp ondan beslenmeye başladığında sona erer.” (*Tuhfetu’l-Mevdûd*, s. 190).

Şeyh Muhammed b. İbrâhîm (rahimehullah) ise şöyle demiştir:
“Bundan maksat, ağzına konanı emip yutması değildir. Asıl kastedilen, çocuğun yemeğe yönelmesi, onu istemesi, ona doğru uzanması, işaret etmesi veya ağlamasıdır. İşte bu durumda ona yemek yiyor denilir.” (*Mecmû‘u Fetâvâ*, 2/95). Daha fazla ayrıntı için şu cevaplara bakılabilir:

(146706, 148813, 39494).

Allah en doğrusunu bilir.